

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра економіки та бізнесу

ОСНОВИ БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**Методичні вказівки до індивідуальних занять і самостійного
вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за
економічними спеціальностями**

Харків
2024

Міністерство освіти і науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економічних відносин та фінансів
Кафедра економіки та бізнесу

ОСНОВИ БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки до індивідуальних занять і самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за економічними спеціальностями

Затверджено
рішенням навчально-методичної
комісії факультету економічних
відносин та фінансів
Протокол № 2
від 30 жовтня 2024 р.

Харків
2024

УДК 658.5:338

Схвалено
на засіданні кафедри економіки та бізнесу
Протокол № від 2024 р.

Рецензенти:

Р.М. Бугріменко, д-р екон. наук, проф. Державного біотехнологічного університету

О.А. Круглова, канд. екон. наук, проф. Державного біотехнологічного університету

Основи бізнесу та підприємницької діяльності: методичні вказівки до індивідуальних занять і самостійного вивчення дисципліни для здобувачів вищої освіти першого рівня (бакалавр) економічних спеціальностей денної та заочної форм навчання / Я.М. Котко, О.А. Кулініч – Електрон. дані. – Х. : ДБТУ, 2024. – 38 с.

Методичні вказівки до індивідуальних занять і самостійного вивчення дисципліни розроблено відповідно до програми дисципліни «Основи бізнесу та підприємницької діяльності» з метою допомоги здобувачам вищої освіти першого рівня (бакалавр), які навчаються за економічними спеціальностями денної та заочної форм навчання у вивченні теоретичного матеріалу курсу та придбання індивідуальних навичок.

УДК 658.5:338

Відповідальний за випуск: Я.М. Котко, к.е.н., старший викладач кафедри економіки та бізнесу, О.А. Кулініч, к.е.н., доцент кафедри економіки та бізнесу

© Котко Я.М.,
Кулініч О.А. 2024
© ДБТУ, 2024

ВСТУП

Економіка будь-якого суспільства представлена сукупністю різних видів діяльності, направленої на створення матеріальних благ та їх доставляння до споживача. Одним з основних видів людської діяльності в ринковій економіці є підприємницька та створення бізнесу.

За своєю економічною природою підприємницька діяльність – це економічні відносини, що виникають між людьми з приводу організації власної справи, виробництва, їх функціонування з метою отримання прибутку. Бізнес є однією з головних складових ринкової системи господарювання. На нього покладено розв'язання таких важливих економічних і соціальних завдань, як насичення національного ринку різноманітними благами, розв'язання проблеми зайнятості населення та сприяння становленню середнього класу, розвиток конкуренції, формування господарської культури тощо.

Метою вивчення дисципліни «Основи бізнесу та підприємницької діяльності» є формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання бізнесу та підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення. Курс спрямовано на ознайомлення з історичними передумовами виникнення підприємництва та з його розвитком у суверенній Україні, з поглядами на підприємництво провідних українських і зарубіжних вчених-економістів, на оволодіння теоретичними навичками з організації та управління власною справою, на вміння використовувати інструментарій менеджменту та маркетингу у підприємницькій діяльності.

Предметом дисципліни є вивчення та дослідження закономірностей організації бізнесу та розвитку підприємницької діяльності, законів та принципів функціонування підприємств, ролі підприємництва у розвитку економічно-соціального, науково-технічного та інноваційного розвитку країни. Для досягнення поставленої мети у дисципліні поставлені такі **основні завдання**: з'ясувати місце дисципліни у навчальному процесі, розкрити її основну мету та визначити основні категорії підприємництва; дати чітке уявлення про загальнотеоретичні засади бізнесу та підприємництва; ознайомити із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами; сформулювати у студентів цілісне бачення проблем бізнесу та підприємницької діяльності; озброїти студентів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи.

Методичні вказівки покликані допомогти студентам у підготовці до індивідуальних занять з «Основи бізнесу та підприємницької діяльності». Кожна тема, яку розглянуто, містить: перелік тем до індивідуальних занять і самостійних занять, які дають змогу глибше ознайомитися з основами бізнесу та підприємницької діяльності; тестові завдання та ситуаційні завдання; список рекомендованої літератури – перелік підручників, навчальних посібників і наукових видань, опрацювання яких дає необхідний мінімум знань для участі в обговоренні питань теми.

ПІДГОТОВКА ДО ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

Індивідуальні заняття – це вид занять, який передбачає самостійне опрацювання здобувачами окремих тем і проблем відповідно до змісту навчальної дисципліни «Основи бізнесу та підприємницької діяльності» та обговорення результатів цього вивчення, представлених у вигляді тез, повідомлень, доповідей, рефератів тощо.

Проведення індивідуальних занять дозволяє вирішувати цілі: оптимально поєднувати лекційні заняття із систематичною самостійною навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів; їх теоретичну підготовку з практичною; розвивати уміння, навички розумової праці, творчого мислення, уміння використовувати теоретичні знання для вирішення індивідуальних завдань; формувати у здобувачів інтерес до науково-дослідної роботи і залучення їх до наукових досліджень, які здійснює кафедра; забезпечувати системне повторення, поглиблення і закріплення знань здобувачів за певною темою; здійснювати діагностику і контроль знань здобувачів з окремих розділів і тем програми, формувати уміння і навички виконання різних видів майбутньої професійної діяльності.

Готуючись до індивідуальних занять, здобувач вищої освіти повинен аналізувати та використовувати конспект лекції, підручник та рекомендовану літературу за відповідною темою, звернувши особливу увагу на методику аналізу, планування та прийняття управлінських рішень.

На індивідуальних заняттях викладач разом із здобувачами розглядає ситуаційні задачі, визначає методичні підходи до її розв'язання, дає домашнє і самостійне завдання, значна частина завдання виконується вдома.

Самостійна робота здобувачів – це самостійна діяльність та навчання здобувачів, яку науково-педагогічний працівник планує разом зі здобувачем, але виконує її самостійно за завданнями та під керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника без його прямої участі. Сучасна концепція вищої освіти тісно пов'язує хід і результати навчання з якістю організації самостійної роботи здобувачів на різних його етапах.

Згідно з «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України» самостійна робота здобувачів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Однак, на сьогодні більшість науковців вважають самостійну роботу здобувачів особливою формою навчальної діяльності суб'єкта, важливою складовою навчання кожної дисципліни, у процесі якої здобувачі не лише оволодівають знаннями та вміннями, а й розвивають самостійність і активність власної особистості.

Уміння здобувачів самостійно працювати забезпечує високу професійну підготовку фахівців, формує уміння самостійно підвищувати свій науковий рівень у майбутньому, при необхідності самостійно вирішувати певні проблеми. Відповідно самостійна робота здобувачів є важливим чинником підвищення ефективності пізнавального процесу під час підготовки майбутніх фахівців. Це пов'язано з тим, що тільки в процесі самостійної роботи здобувач

одержує міцні знання, розвиває вміння творчо мислити та використовувати знання у практичній діяльності.

Традиційна система навчання ґрунтувалася, в основному, на теоретичній парадигмі знань, які повинні були використанні у майбутній професійній діяльності випускника ВНЗ.

В умовах ринкової економіки, яка вимагає нової парадигми навчання, конкурентоспроможними будуть тільки фахівці, які спираючись на знання, в реальній діяльності зможуть нестандартно мислити, творчо застосувати знання в постійно змінюваних виробничих і соціальних ситуаціях, що потребує високого рівня самоаналізу, самооцінки і самоконтролю результатів своєї діяльності.

Таким чином, здобувач повинен постійно опрацьовувати лекційний матеріал та індивідуальні заняття, оскільки отримані теоретичні знання та практичні навички дозволять самостійно вирішувати ситуаційні завдання різного рівня складності для набуття високоякісних професійних компетентностей.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ ЗА ТЕМАМИ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Індивідуальні заняття є формами занять, яке проводиться в аудиторії та під час якого науково-педагогічний працівник організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання відповідно сформульованих завдань.

У ході виконання індивідуальних занять здобувачі оволодівають практичними вміннями. Засобом організації індивідуальних занять є практичне завдання. Ефективність його виконання здобувачами залежить: від чіткого визначення конкретних цілей практичної діяльності; відбору необхідних об'єктів; розробки прийомів виконання завдання. За кожною темою здобувачу пропонуються конкретні питання з посиланням на декілька літературних джерел та виконанням індивідуальних завдань.

Для забезпечення самостійного вирішення розрахункових завдань про опрацьовані варіанти вихідних даних. Індивідуальний підхід впроваджується за рахунок наведення по кожній темі декількох рефератів, що забезпечує не лише загальне, але й поглиблене ознайомлення з дисципліною. Під час практичного заняття відбувається проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок здобувачів вищої освіти, здійснюється постановка загальної проблеми науково-педагогічним працівником та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування завдань, їх перевірка та оцінювання.

**Таблиця – індивідуальні заняття за темами дисципліни
«Основи бізнесу та підприємницької діяльності»**

№	Тема	К-ть год	Завдання для самостійної роботи	Література	Оформлення результатів
1	2	3	4	5	6
1	Місце підприємництва в суспільстві.	1	розкрити сутність бізнесу та підприємницької діяльності; пояснити роль підприємництва в економіці та життєдіяльності суспільства; охарактеризуйте принципи бізнесу та підприємницької діяльності; опишіть сутність мети та стратегії бізнесу; назвіть найголовніші функції підприємницької діяльності	О – 1; 2; 3 Д – 2; 11; 1 І – 10; 11; 1	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
2	Формування системи підприємництва в Україні. Об'єкт, суб'єкт і мета бізнесу та підприємницької діяльності	1	поясніть відмінність між «бізнесом» та «підприємницькою діяльністю»; назвіть основні передумови розвитку бізнесу та підприємницької діяльності в Україні; охарактеризуйте важливі мотиви створення підприємницької діяльності; опишіть аспекти економічної активності бізнесу; назвіть найголовніші риси бізнесу та надайте детальну характеристику функціям підприємницької діяльності; назвіть найголовніші проблеми, які спостерігаються в бізнесі та підприємницькій діяльності на тенетах України	О – 3; 4; 5 Д – 1; 10; 5 І – 10; 1; 2	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
3	Умови організації бізнесу та	1	назвіть основні умови, які необхідні при здійсненні	О – 6; 7; 8 Д – 3; 12; 9	підготуватися до відповідей на

	підприємницької діяльності		бізнесу та підприємницької діяльності; поясніть сутність правового статусу бізнесу та підприємницької діяльності; опишіть найважливіші обов'язки бізнесу та підприємства перед державними органами; охарактеризуйте детально стратегічно-оперативні умови функціонування бізнесу та підприємницької діяльності	I – 3; 1; 10	тести; підготуватися до кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
4	Економічна свобода та передумова розвитку бізнесу та підприємницької діяльності	1	поясніть роль економічної свободи в бізнесі та в підприємницькій діяльності; охарактеризуйте складові економічної свободи; поясніть сутність суверенітету ділових відносин в бізнесі та підприємницької діяльності; охарактеризуйте види рушійних сил бізнесу	O – 9; 10; 11 Д – 5; 9; 3 I – 9; 11; 12	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
5	Економічний інтерес та конкуренція як джерела розвитку бізнесу та підприємницької діяльності	1	назвіть сутність економічних інтересів та їх види, які притаманні в бізнесі та підприємницької діяльності; опишіть процес виникнення суперечностей та конфліктів; надайте детальну характеристику методів визначення суперечностей в підприємницькій діяльності; поясніть економічну сутність конкуренції в бізнесі	O – 12; 3; 4 Д – 4; 7; 6 I – 14; 11; 9	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
6	Сучасні види бізнесу та підприємницької діяльності	1	охарактеризуйте сучасний стан бізнесу та підприємницької діяльності в Україні; надайте детальну характеристику сучасним видам бізнесу та	O – 11; 5; 3 Д – 7; 8; 4 I – 6; 5; 1	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до

			підприємницької діяльності; назвіть види підприємництва, які є популярними в інших країнах світу; опишіть позитивні та негативні сторони підприємництва		вирішення ситуаційних завдань
7	Основні причини розвитку тіньового бізнесу та підприємницької діяльності в економіці України	1	поясніть сутність тіньового бізнесу та підприємницької діяльності і її наслідки для України; назвіть форми прояву тіньового бізнесу; назвіть переваги та недоліки тіньової підприємницької діяльності в Україні; опишіть шляхи подолання з тіньовим бізнесом та підприємницькою діяльністю	О – 10; 6; 2 Д – 6; 4; 5 І – 6; 5; 1	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
8	Ліцензування і патентування бізнесу та підприємницької діяльності: характеристика та особливості здійснення в Україні	1	поясніть сутність легалізація бізнесу та підприємницької діяльності та її значення; назвіть відмінності в процедурі державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб — підприємців; порівняйте патентування деяких видів підприємницької діяльності з ліцензування певних видів бізнесу; ознайомтеся з поняттям реєстру документів дозвільного порядку і поясніть його значення	О – 9; 7; 1 Д – 8; 5; 7 І – 1; 5; 9	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
9	Система фінансування та оподаткування бізнесу та підприємницької діяльності	1	охарактеризуйте зміст поняття «фінансування» та джерела фінансування бізнесу та підприємницької діяльності; розкрийте сутність та етапи кредитування підприємницької діяльності; назвіть особливості краудфандингу в реалізації бізнес-проектів; охарактеризувати функції податків та принципи	О – 8; 9; 6 Д – 9; 3; 1 І – 9; 1; 5	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань

			побудови податкової системи; розкрийте особливості спрощеної системи оподаткування для бізнесу та підприємницької діяльності		
10	Роль тайм-менеджменту в бізнесі та в підприємницькій діяльності	1	надайте визначення поняття «тайм-менеджмент» та поясніть його сутність; назвіть напрямки корпоративного тайм-менеджменту; охарактеризуйте тайм-менеджмент, як елемент управління всієї системи управління; опишіть етапи побудови системи корпоративного тайм-менеджменту; назвіть плюси та мінуси впровадження тайм-менеджменту в бізнесі	О – 2; 1; 12 Д – 10; 2; 8 І – 11; 10; 9	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
11	Соціальна відповідальність бізнесу та підприємницької діяльності	1	назвіть слабкі та сильні сторони соціальної відповідальності; опишіть стратегічні цілі бізнесу сфері соціальної відповідальності; охарактеризуйте соціальну відповідальність підприємницької діяльності: проблеми та перспективи; назвіть конкурентні переваги, перешкоди під час впровадження соціальної відповідальності в бізнес та шляхи їх подолання	О – 4; 2; 7 Д – 12; 1; 10 І – 13; 5; 9	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
12	Санаційна спроможність бізнесу та підприємницької діяльності	1	проаналізуйте поняття санація та вкажіть їх сильні та слабкі сторони; оцініть роль санації та охарактеризуйте типи санаційних заходів; визначить основні засади формування механізму санації	О – 7; 1; 9 Д – 11; 6; 4 І – 1; 15; 16	підготуватися до відповідей на тести; підготуватися до вирішення кросвордів; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗА ТЕМАМИ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Завдання для самостійної роботи за темами дисципліни «Основи бізнесу та підприємницької діяльності» (таблиця) містять перелік тем для самостійної роботи, завдання на самостійну роботу, перелік рекомендованої літератури та вимоги до оформлення результатів. Якісне виконання завдань дозволить поглибити знання здобувачів вищої освіти з важливих проблем економічного ризику, придбати корисні навички роботи з спеціальною літературою, розширити кругозір, виробити власне ставлення до питань, що розглядаються. Відповідно, самостійну роботу треба починати з ознайомлення з завданнями за кожною темою, підготуватися до відповідей на тестові завдання та вирішення ситуаційних завдань, потім треба уважно прочитати рекомендовану літературу, висловити своє ставлення до прочитаного, з'ясувати зв'язок та можливості використання знань з інших предметів, що вивчалися. Якщо під час самостійної роботи виникли питання чи труднощі в опануванні теоретичного матеріалу та набуття індивідуальних навичок потрібно звернутися до науково-педагогічного працівника за деталізованим поясненнями та консультаціями. Наприкінці треба оформити результати самостійної роботи згідно з вимогами.

**Таблиця – завдання для самостійної роботи за темами дисципліни
«Основи бізнесу та підприємницької діяльності»**

№	Тема	Завдання для самостійної роботи	Література	Оформлення результатів
1	2	3	4	5
1	Місце підприємництва в суспільстві. Формування системи підприємництва в Україні. Об'єкт, суб'єкт і мета бізнесу та підприємницької діяльності	охарактеризуйте характерні риси бізнесу та підприємницької діяльності як типу господарської поведінки; опишіть складові внутрішнього та зовнішнього підприємницького середовища	1; 2; 3; 4; 5 базова література 1; 2; 5; 10; 11 допоміжна література 1; 2; 10; 12 інформаційні ресурси	занотувати основні аспекти теми; підготуватися до відповідей на тестові питання; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
2	Умови організації бізнесу та підприємницької діяльності. Економічна свобода та передумова розвитку бізнесу та підприємницької діяльності	поясніть процес укладання засновницьких документів; деталізуйте роль посередництва як вид підприємницької діяльності; опишіть основні форми посередницької діяльності	6; 7; 8; 9; 10 базова література 3; 5; 9; 12 допоміжна література	занотувати основні аспекти теми; підготуватися до відповідей на тестові питання; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
3	Економічний інтерес та конкуренція як джерела	охарактеризуйте способи придбання бізнесу;	3; 4; 5; 11; 12 базова	занотувати основні

	розвитку бізнесу та підприємницької діяльності. Сучасні види бізнесу та підприємницької діяльності	опишіть переваги та недоліки придбання існуючого бізнесу: проаналізуйте чинники, які впливають на вартість підприємницької діяльності; назвіть правила миттєвої оцінки бізнесу	література 4; 6; 7; 8 допоміжна література 1; 5; 6; 9; 11 інформаційні ресурси	аспекти теми; підготуватися до відповідей на тестові питання; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
4	Основні причини розвитку тіньового бізнесу та підприємницької діяльності в економіці України. Ліцензування і патентування бізнесу та підприємницької діяльності: характеристика та особливості здійснення в Україні	поясніть роль перевірок в діяльності підприємця: опишіть основні види перевірок; назвіть вагомні умови проведення позапланових перевірок	14 2;6; 7; 9 базова література 4; 5; 6; 7; 8 допоміжна література 1; 5; 9 інформаційні ресурси	занотувати основні аспекти теми; підготуватися до відповідей на тестові питання; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
5	Система фінансування та оподаткування бізнесу та підприємницької діяльності. Роль тайм-менеджменту в бізнесі та підприємницькій діяльності	ознайомтеся з обмеженнями у спрощеній системі оподаткування, її переваги та недоліки; опишіть алгоритми проект-менеджменту	1; 2; 6; 8; 9 базова література 1; 2; 8; 9; 10 допоміжна література 1; 5; 9; 10; 11 інформаційні ресурси	занотувати основні аспекти теми; підготуватися до відповідей на тестові питання; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань
6	Соціальна відповідальність бізнесу та підприємницької діяльності. Санаційна спроможність бізнесу та підприємницької діяльності	охарактеризуйте процес управління ризиками в бізнесі; опишіть методику оцінки ризиків; деталізуйте механізм страхування від втрат у бізнесі	1; 2; 4; 7; 9 базова література 1; 4; 6; 10; 11 допоміжна література 1; 3; 15; 16 інформаційні ресурси	занотувати основні аспекти теми; підготуватися до відповідей на тестові питання; підготуватися до вирішення ситуаційних завдань

ТЕСТОВІ ПИТАННЯ

1. Підприємство вважається створеним і набуває прав юридичної особи:

- а) з дня затвердження статуту;*
- б) з дня його державної реєстрації;*
- в) з моменту усної домовленості між партнерами;*
- г) з моменту реєстрації заяви про створення підприємства.*

2. Підприємство, яке засноване на власності та праці громадян України – членів однієї сім'ї – це:

- а) індивідуальне;*
- б) сімейне;*
- в) комунальне;*
- г) приватне.*

3. Підприємство, засноване на власності окремого громадянина України, з правом найму робочої сили – це:

- а) кооперативне;*
- б) приватне;*
- в) сімейне;*
- г) індивідуальне.*

4. Підприємництво визначають з різних позицій:

а) як процедуру планування, організації та здійснення безперервного, постійно оновлюваного процесу розширення виробництва товарів та послуг з метою задоволення економічних, соціальних та екологічних потреб суспільства та отримання прибутку;

б) як процес організації та здійснення діяльності в умовах формування, розвитку та функціонування ринкових відносин;

в) як стиль господарювання, якому притаманні принципи новаторства, антибюрократизму, постійної ініціативи, орієнтації на інновації;

г) усі відповіді вірні.

5. Бізнес – це:

а) це справа або будь-який вид людської діяльності, з метою отримання прибутку;

б) є установою, що бере участь у виробництві продукції, торгівлі товарами чи послугах споживачам;

в) діяльність, що здійснюється суб'єктами-підприємцями та юридичними особами з метою отримання прибутку та не суперечить закону;

г) підприємницька, комерційна чи будь-яка інша діяльність, що не може суперечити закону і спрямована на отримання прибутку.

6. В Україні підприємництво здійснюється за такими принципами:

а) вільний вибір виду діяльності; залучення на добровільних засадах для здійснення підприємницької діяльності майна та коштів фізичних і юридичних осіб, самостійне формування програми діяльності, вибір постачальників і споживачів продукції, що виробляється, встановлення цін відповідно до законодавства, вільне наймання працівників;

б) орієнтація на отримання прибутку, ризикованість, новаторство, відповідальність, економічна самостійність;

в) відображають загальні положення, характерні для організацій різних

типів і видів, відповідають законам розвитку природи, суспільства і бізнесу, об'єктивно відображають сутність явищ і реальних процесів управління організацією, є керівною установкою, визнаною суспільством;

г) мотивації, лідерства, науковості, відповідальності, правильного добору і розстановки кадрів, економічності, забезпечення зворотного зв'язку.

7. Метою підприємництва є:

а) власне збагачення, дотримання вимог щодо встановленої державою мінімальної заробітної плати, забезпечення необхідних умов праці працюючим, турбуючись при цьому за чисте навколишнє середовище, а також забезпечувати якість виготовленої продукції чи наданих послуг;

б) отримання прибутку, виробництво товарів та надання необхідних суспільству послуг, досягнення передових позицій на ринку або в галузі;

в) отримання прибутку та того, що не суперечить закону, в межах такої діяльності відбувається виробництво та/або реалізація товарів, послуг, робіт;

г) задоволення попиту юридичних та фізичних осіб у товарах, роботах, послугах, обслуговування та експлуатації приміщень, будівель, устаткування й отримання на цій основі прибутку підприємством.

8. Стратегією підприємництва є:

а) програм дій, яка забезпечує здійснення місії головної мети підприємницької діяльності на ринку товарів і послуг, тобто досягнення її бажаних цілей, а також і втілення в життя таких заходів, де невід'ємною частиною діяльності підприємця в умовах ринку є його участь в розв'язанні соціальних і економічних проблем суспільства;

б) це систематичний план його потенційної поведінки в умовах неповноти інформації про майбутній розвиток середовища та підприємництва, що включає формування місії, довгострокових цілей і правил прийняття рішень для найбільш ефективного використання стратегічних ресурсів, сильних сторін і можливостей, усунення слабких сторін та захист від загроз зовнішнього середовища для майбутньої прибутковості;

в) це процес формування загального перспективного напрямку розвитку організації на основі визначення нових місій діяльності, координація внутрішніх можливостей підприємства з умовами зовнішнього середовища і розробки сукупності дій і заходів для забезпечення їх досягнення;

г) всі відповіді вірні.

9. Правова база підприємництва – це:

а) сукупність Законів та Указів Президента України;

б) сукупність кодексів і законів України;

в) сукупність законів, нормативних та інструктивних документів, які визначають порядок створення і діяльності суб'єктів підприємництва;

г) сукупність Законів України, Указів Президента, Постанов Кабінету Міністрів України та сукупність нормативно-правових актів Міністерства освіти України.

10. Метою підприємницької діяльності є:

а) задоволення потреб споживачів на ринку;

б) розвиток підприємства та отримання прибутку;

в) досягнення економічного і соціального результату та отримання

прибутку;

г) вихід на міжнародні ринки при конкурентній боротьбі та відповідність державним нормам та приріст ВВП країни.

11. Підприємство вважається створеним і набуває права юридичної особи з моменту:

- а) виникнення підприємницької ідеї;
- б) оформленні установчих документів;
- в) подання заяви про реєстрацію;
- г) державної реєстрації.

12. Не можуть займатись підприємництвом:

- а) юридичні особи всіх форм власності та фізичні особи;
- б) фермери;
- в) військовослужбовці;
- г) громадяни без громадянства.

13. Самостійність підприємницької діяльності означає:

- а) майнову відповідальність підприємця за результати господарювання;
- б) наявність фактору ризику;
- в) свободу та самостійність суб'єктів підприємництва у прийнятті управлінських рішень та здійснення бізнесу;
- г) інноваційний характер підприємницької діяльності та орієнтацію на досягнення комерційного успіху.

14. Суб'єктами підприємництва можуть бути:

- а) тільки громадяни України;
- б) юридичні особи всіх форм власності та фізичні особи;
- в) тільки юридичні особи приватної форми власності;
- г) тільки фізичні особи-підприємці;

15. Об'єкти підприємницької діяльності – це:

- а) тільки товари, роботи, послуги, що споживає населення країни;
- б) тільки інформація, майнові та немайнові права;
- в) тільки цінні папери, валюта;
- г) все те, що виступає предметом купівлі-продажу на ринку.

16. Підприємство вважається створеним і набуває прав юридичної особи:

- а) з дня його державної реєстрації;
- б) з дня затвердження статуту;
- в) з моменту реєстрації заяви про створення підприємства;
- г) з моменту усної домовленості між партнерами.

17. Статут підприємства – це:

- а) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його взаємовідносини з іншими суб'єктами господарювання, а також індивідуальну діяльність;
- б) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його індивідуальну діяльність;
- в) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його взаємовідносини з трудовим колективом;
- г) комплекс обов'язкових правил, що регулюють його взаємовідносини з державою.

18. Для формування статутного фонду господарських товариств можна використовувати кошти:

- а) грошові кошти, нерухомість, готова продукція, ціні папери;*
- б) одержані в кредит під заставу;*
- в) бюджетні кошти;*
- г) всі відповіді вірні.*

19. Комерційна діяльність підприємства відображає:

- а) ефективність інноваційно-виробничих процесів, результативність виробництва та рівень одержуваного прибутку;*
- б) формування маркетингових програм, збалансування виробничої потужності, забезпечення виробництва матеріально-технічними ресурсами;*
- в) науково-технічну розробки, технологічну і конструкторську підготовку виробництва;*
- г) обґрунтування обсягу виготовлення продукції певної номенклатури та асортименту відповідно до потреб ринку.*

20. Економічна діяльність підприємства включає:

- а) стратегічне і поточне планування, облік і звітність, ціноутворення;*
- б) систему оплати праці, ресурсне забезпечення виробництва;*
- в) зовнішньоекономічну і фінансову діяльність;*
- г) всі відповіді вірні.*

21. Документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта господарювання на впровадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку за умови виконання ліцензійних умов – це:

- а) ліцензія;*
- б) патент;*
- в) сертифікат;*
- г) всі відповіді вірні.*

22. Підприємець має право:

- а) самостійно вибирати вид діяльності;*
- б) відкривати банківський рахунок, вибирати постачальників, установлювати ціни;*
- в) будувати організаційну структуру підприємства, наймати і звільняти робітників та розпоряджатися прибутком підприємства;*
- г) усе перераховане вище.*

23. Не мають право проводити державну реєстрацію:

- а) виконавчі органи сільських рад;*
- б) нотаріуси;*
- в) виконавчі органи міських рад;*
- г) судді.*

24. Фінанси – це:

- а) національна валюта;*
- б) грошові кошти в будь-якій валюті;*
- в) матеріальні активи;*
- г) матеріальні, нематеріальні активи та грошові кошти.*

25. До власних джерел фінансування підприємницької діяльності

Відноситься:

- а) банківський кредит, товарний кредит;*
- б) прибуток;*
- в) амортизаційні відрахування*
- г) лізинг; пільги; дотації; субсидії.*

26. Зовнішніми джерелами фінансування підприємницької діяльності є:

- а) банківський кредит, товарний кредит;*
- б) прибуток;*
- в) лізинг; пільги; дотації;*
- г) субсидії.*

27. Сума коштів, яка надається у тимчасове користування на умовах цільового використання, платності, строковості, поверненості, називається:

- а) кредитом;*
- б) прибутком;*
- в) державною фінансовою допомогою, міжнародною фінансовою допомогою;*
- г) краудфандингом.*

28. Якщо оплата за товари здійснюється через певний період часу після їх постачання, такий спосіб фінансування підприємництва називається:

- а) банківським кредитом; товарним кредитом;*
- б) державною фінансовою допомогою;*
- в) міжнародною фінансовою допомогою;*
- г) краудфандингом.*

29. Метою оцінювання кредитоспроможності позичальника є:

- а) оцінювання темпів розвитку позичальника в майбутньому періоді;*
- б) аналіз фінансового стану позичальника;*
- в) аналізування кредитної історії позичальника;*
- г) визначення його потенційної здатності повернути суму боргу.*

30. Фінансування підприємницької ідеї шляхом залучення коштів небайдужих осіб через онлайн-платформи, називається:

- а) венчурне фінансування;*
- б) краудфандинг;*
- в) лізинг;*
- г) пряме інвестування.*

31. Джерелом сплати податку на прибуток є:

- а) собівартість продукції;*
- б) прибуток до оподаткування;*
- в) валовий дохід та виручка від реалізації продукції;*
- г) чистий прибуток.*

32. Загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; доходи з джерела їх походження в Україні, які остаточно оподатковуються під час їх нарахування (виплати, надання); іноземні доходи – доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України – це:

- а) база оподаткування;*
- б) суб'єкт оподаткування;*
- в) об'єкт оподаткування.*

г) всі відповіді вірні.

33. Податкова соціальна пільга не може бути застосована до:

а) доходів інших ніж заробітна плата;

б) доходів вищих ніж мінімальна заробітна плата;

в) заробітної плати, яку платник податку протягом звітного місяця отримує одночасно з доходами у вигляді стипендії, що виплачуються з бюджету;

г) іноземних доходів.

34. Зобов'язання платника податків сплатити до бюджетів або державних цільових фондів відповідну суму коштів у порядку та у строки, визначені податковим законодавством України – це:

а) податковий кредит;

б) податкове зобов'язання;

в) податкова знижка;

г) всі відповіді правильні.

35. В Законі України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» термін «санація» визначений як:

а) це система фінансово-економічних, виробничо-технічних, організаційно-правових та соціальних заходів, спрямованих на досягнення чи відновлення платоспроможності, ліквідності, прибутковості і конкурентоспроможності підприємства-боржника в довгостроковому періоді;

б) це система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника;

в) заходи щодо фінансового оздоровлення підприємства, які реалізуються з допомогою сторонніх юридичних чи фізичних осіб і спрямованих на попередження оголошення підприємства-боржника банкрутом і його ліквідації;

г) складова антикризового управління передбачає застосування системи фінансово-економічних, виробничо-технічних, організаційно-правових, соціальних та екологічних важелів, спрямованих на досягнення узгодженості пріоритетних інтересів підприємства з інтересами суб'єктів зовнішнього середовища та внутрішньої гармонізації його діяльності з метою відновлення платоспроможності та створення передумов для сталого розвитку підприємства у майбутньому.

36. Організаційно-правові санаційні заходи передбачають:

а) вдосконалення організаційної структури підприємства, підвищення якості менеджменту, звільнення підприємства від непродуктивних виробничих структур, поліпшення виробничих стосунків між членами трудового колективу тощо;

б) модернізацію та оновлення виробничих фондів, зі зменшенням простоїв та підвищенням ритмічності виробництва, скороченням технологічного часу;

в) заходи зі скорочення зайвого персоналу, пов'язанні створенням та фінансуванням системи перепідготовки кадрів, пошук і пропозиція альтернативних робочих місць, додаткові виплати з безробіття, надання звільненим працівникам позик тощо;

г) фінансові відносини, що виникають у процесі мобілізації та використання внутрішніх і зовнішніх фінансових джерел оздоровлення підприємств.

37. Залежно від формалізації порядку здійснення, ступеня самостійності в проведенні процедури санації поділяються на:

а) загальні та спеціальні;

б) добровільні та примусові;

в) в межах загального терміну проведення, в межах спеціальних термінів, прискорена санація;

г) загальні та примусові.

38. Основні засади формування механізму санації підприємств передбачають:

а) реабілітаційні заходи процесу провадження справи про банкрутство застосовуються при зворотній абсолютній неплатоспроможності;

б) більш доцільне проведення судової санації керівником боржника, оскільки у цьому випадку керівництво не втрачає контроль над підприємством та може використовувати додатковий інструментарій відновлення платоспроможності, який надає судовий процес;

в) критеріями прийняття рішення комітетом кредиторів стосовно санації повинні бути не тільки висновки незалежного аудиту, а і розроблена концепція санації;

г) всі відповіді вірні.

39. Процес фінансового оздоровлення підприємства передбачає такі етапи:

а) виявлення (ідентифікації) фінансової кризи;

б) проведення причинно-наслідкового аналізу фінансової кризи (визначають зовнішні та внутрішні фактори кризи, вид кризи, її глибина та якість фінансового стану фірми на підставі первинних бухгалтерських документів, рішення зборів акціонерів, фінансових планів тощо);

в) прийняття рішення щодо ліквідації або санації;

г) всі відповіді вірні.

40. Процес виконання санації підприємства розглядається як послідовне проходження таких етапів:

а) виживання;

б) забезпечення прибутковості;

в) економічне зростання;

г) інноваційний розвиток.

41. Технологія реалізації санацій передбачає проходження таких етапів:

а) розробка стратегічних напрямів санації підприємства;

б) визначення оперативних заходів оздоровлення на перший квартал згідно з планом санації;

в) реалізація та моніторинг оздоровчих заходів;

г) аналіз інформації про виконання санаційних заходів, оцінка

результативності відповідно до цілей та завдань на цей період.

42. Санаційна спроможність – це:

а) комплекс заходів, спрямованих на поліпшення фінансового стану банку (зокрема, забезпечення достатності капіталу, підвищення платоспроможності, ліквідності, дохідності, поліпшення структури активів та зобов'язань) та усунення порушень, причин та умов, що призвели до погіршення фінансового стану;

б) оздоровлення неспроможного боржника, надання йому фінансової допомоги з боку власника майна, кредиторів та інших юридичних і фізичних осіб (у тому числі зарубіжних), спрямованих на підтримку діяльності боржника і запобігання його банкрутству;

в) заходи щодо фінансового оздоровлення підприємства, які реалізуються з допомогою сторонніх юридичних чи фізичних осіб і спрямованих на попередження оголошення підприємства боржника банкрутом і його ліквідації;

г) система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника.

43. До загальних передумов санаційної спроможності відносять такі:

а) стійкі позиції на ринку та реальні можливості збільшення обсягів реалізації;

б) конкурентні переваги та реальна санаційна концепція;

в) виробничий та кадровий потенціал;

г) всі відповіді вірні.

44. Економічними критеріями стійкої санаційної спроможності підприємства є:

а) здатність до забезпечення ліквідності;

б) відновлення прибутковості та одержання конкурентних переваг;

в) здатність підтримувати фінансову рівновагу в довгостроковому періоді;

г) всі відповіді вірні.

45. Санаційно спроможним підприємство буде тоді, коли:

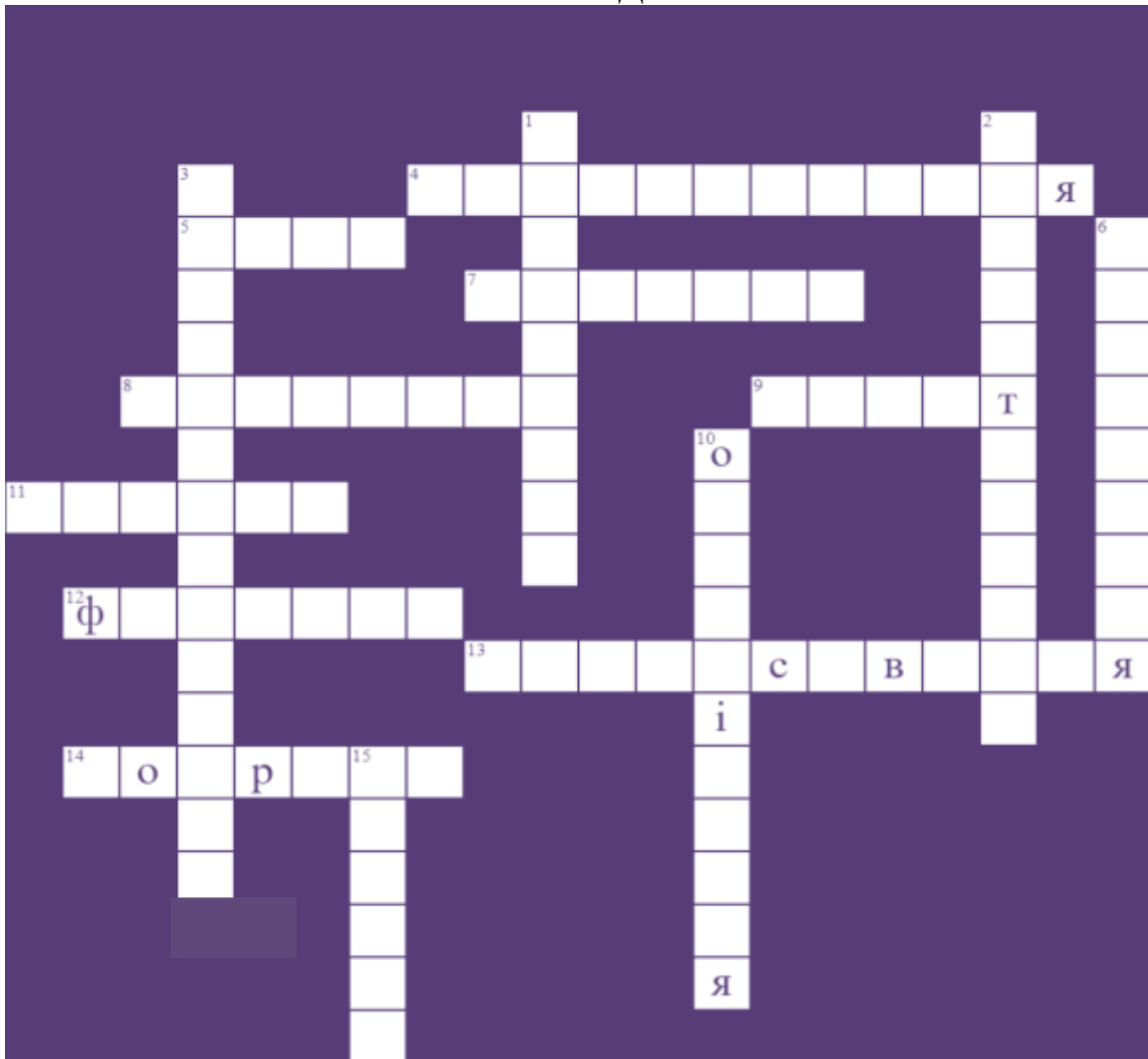
а) про дисконтована очікувана вартість майбутніх активів (за умови успішної санації) перевищуватиме вартість його ліквідаційної маси перед проведенням санації;

б) про дисконтована очікувана вартість майбутніх активів (за умови успішної санації) буде меншою вартості його ліквідаційної маси перед проведенням санації;

в) про дисконтована очікувана вартість майбутніх активів буде меншою вартості його ліквідаційної маси після проведенням санації;

г) про дисконтована очікувана вартість майбутніх активів перевищуватиме вартість його ліквідаційної маси після проведенням санації.

КРОСВОРД №1

Питання по горизонталі:

4. Кредитний процес, що включає сукупність механізмів реалізації кредитних відносин.

5. Форма духовно-пізнавального відображення певних закономірних зв'язків та відношень зовнішнього світу, спрямована на його перетворення.

7. Дія, результат якої споживається в процесі її виконання.

8. Складне теоретичне або практичне питання, що потребує розв'язання, вивчення, дослідження.

9. Лише та частина об'єктивної реальності, яку суб'єкт уже залучив у рамки своєї діяльності.

11. Той, хто здійснює якусь дію, або від кого спрямована певна діяльність і, відповідно, спрямована ця діяльність на об'єкт.

12. Формування і продуктивне використання капіталу, трудових, матеріальних та інформаційних ресурсів; організація маркетингу, виробництва, збуту і реклами та інших господарських справ, тощо.

13. Забезпечення наявним грошовим капіталом для використання в комерційних цілях.

14. Необхідність у чому-небудь, кому-небудь, що вимагає задоволення.

Питання по вертикалі:

1. Зміна місця проживання; часто – внаслідок зміни місця роботи.

2. Господарська діяльність, яка передбачає придбання основних фондів, нематеріальних активів, корпоративних прав та цінних паперів в обмін на кошти або майно.

3. Самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

6. Загальний, недеталізований план, що охоплює довготривалий проміжок часу, спосіб досягнення важливої мети.

10. Група людей, діяльність яких свідомо координується для досягнення загальної мети або цілей.

15. Підприємницька, комерційна чи будь-яка інша діяльність, котра не суперечить закону і спрямована на отримання прибутку.

КРОСВОРД №2

Питання по горизонталі:

3. Економічна..... підприємця своїм майном за результати господарювання: продукцією (послугами), які підлягають реалізації на ринку, та прибутком, який залишається у розпорядженні підприємця після внесення платежів, встановлених законодавством.

7. Право розпочинати або припиняти власну справу, купувати будь-які ресурси, використовувати будь-яку технологію, виготовляти довільну продукцію і пропонувати її до продажу за будь-якою ціною, вкладати свої кошти на власний розсуд.

10. Фундаментальна економічна категорія, яка означає кількість грошей, за яку продавець згоден продати, а покупець готовий купити одиницю товару.

12. Рівні (однакові) економічні умови для будь-якої господарської діяльності, незалежно від форми власності та форми господарювання.

13. Елемент економічної свободи, його не можна ототожнювати із свободою.

Питання по вертикалі:

1. Рух, джерелом якого є об'єктивна суперечність, що виникла й існує в економічних процесах.

2. Фізична особа, яка займається придбанням, замовляє, використовує або має намір придбати чи замовити продукцію для особистих потреб, безпосередньо не пов'язаних з підприємницькою діяльністю або виконанням обов'язків найманого працівника.

4. Мотив і стимул дій щодо отримання економічної вигоди.

5. Наявність у підприємців права на власність, права на самостійний вибір форми власності та форми господарювання, на самостійне планування своєї фінансово-господарської діяльності, вільне розпорядження прибутком, самостійний вибір ресурсів, постачальників та споживачів виробленої продукції, встановлення різних форм, систем і, головне, розмірів оплати праці.

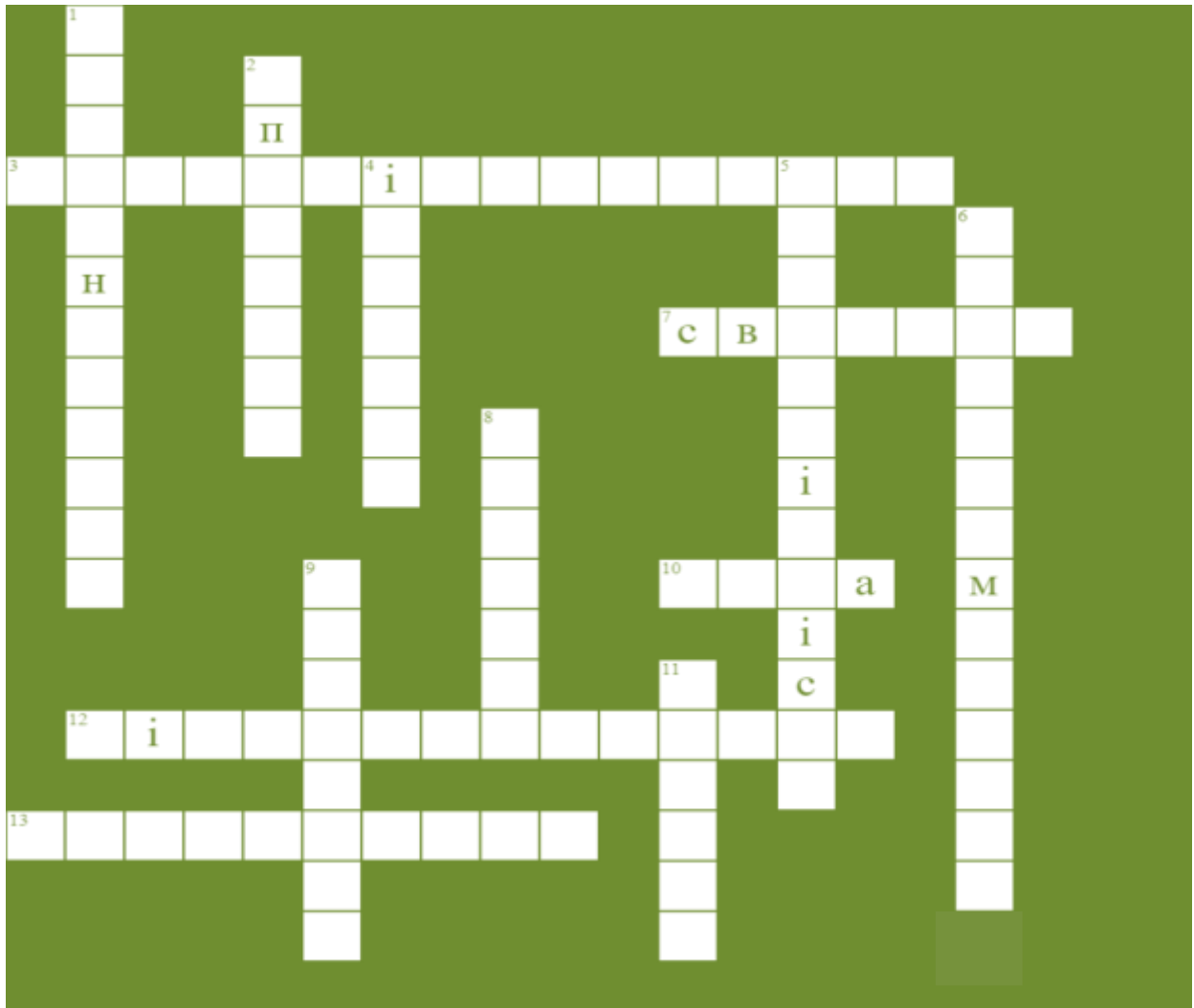
6. Самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з

метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку.

8. Ставлення людей до економічних умов їх життєдіяльності, які дають їм задоволення, насолоду або втіху і спонукають їх до діяльності, до того, щоб мати і володіти такими умовами.

9. Підприємець або компанія, яка розробляє готову продукцію із сировини, тобто спрямовану на кінцевого споживача.

11. Установою, що бере участь у виробництві продукції, торгівлі товарами чи послугах споживачам.

ЗАДАЧІ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ

Ситуаційне завдання 1

Ви збираєтесь розпочати підприємницьку діяльність як фізична особа-підприємець. Для цього: визначте вид діяльності, яким ви хотіли б займатись; складіть заяву про державну реєстрацію фізичної особи підприємцем.

Ситуаційне завдання 2

Двоє фізичних осіб вирішили створити дитячий ігровий клуб у формі приватного підприємства. Сформуйте перелік документів необхідних для реєстрації приватного підприємства. Визначте чи існують обмеження для відкриття дитячого ігрового клубу.

Ситуаційне завдання 3

Підготуйте характеристику будь-якого підприємства вашого регіону за наступним планом: назва підприємства; організаційна правова-форма діяльності даного підприємства; цілі діяльності підприємства; об'єкти діяльності підприємства; ресурси, які використовує в своїй діяльності підприємство; характеристика стейкхолдерів (зацікавлених осіб) підприємства.

Ситуаційне завдання 4

Технолог хлібозаводу розробив оригінальну технологію виготовлення корму для худоби з відходів борошна, тіста хлібопекарського підприємства. З часом, він вирішив свою розробку реалізувати як підприємницьку ідею відділившись в окреме підприємства по виробництву кормів для худоби. Практична реалізація цієї ідеї потребує вибору конкретної форми організації бізнесу. Яку форму організації бізнесу доцільно вибрати в даному конкретному випадку? Які обставини можуть змусити технолога відмовитися від створення (реєстрації) індивідуального підприємства або приватної фірми?

Ситуаційне завдання 5

Вкажіть вид підприємства за поданим описом: створюється, реорганізується і ліквідується Міністерствами та іншими підвідомчими Кабінету Міністрів України, органами державної виконавчої влади; засноване на власності адміністративно-територіальних одиниць; створюється одним засновником; відкритість і доступність членства для тих, хто визнає статут підприємства та бажає брати в ньому участь; звичайна особа може бути власником акцій підприємства; капітал підприємства поділений на паї (частки); мінімальний розмір статутного капіталу встановлено законодавством.

Ситуаційне завдання 6

Розрахувати показники ефективності маркетингових заходів на підприємстві. Підприємство реалізувало в звітному році продукції на 500 тис. грн., в попередньому – на 800 тис. грн. Валовий товарооборот підприємства становить 800 тис грн. В маркетинговій службі працюють 5 працівників. На даному ринку підприємство має товарооборот у розмірі 100 тис. грн., в той же час

загальні обсяги продажу всіма постачальниками на даному ринку становлять 1500 тис. грн. Середня ціна продукції підприємства 200 грн., продукції конкурентів – 210 грн.

Ситуаційне завдання 7

Визначте, чи є можливість запланувати випуск продукції в обсязі 50 тис. од. Наявна виробнича потужність підприємства на початок року становить 30 тис. од., очікується приріст виробничої потужності з 30 травня в розмірі 10 тис. од., середньорічний коефіцієнт використання виробничої потужності запланований 0,99.

Ситуаційне завдання 8

Визначте структуру витрат на проведення виставок та ярмарок. Розрахуйте прибуток від виставково-ярмаркової діяльності підприємства, якщо дохід від діяльності становить 100 тис. грн. Витрати: оренда виставкового приміщення та обладнання 20 тис. грн; транспортно-складські витрати 15 тис. грн; заробітна плата 5 тис. грн; охорона 3 тис. грн; витрати на оформлення 30 тис. грн; інформаційно-рекламні витрати 6 тис. грн; культурна програма 5 тис. грн; непередбачувані витрати 9 тис. грн; всього 93 тис. грн.

Ситуаційне завдання 9

Плановий обсяг продажу продукції виходячи з якого розраховувалась ціна становив 60 тис. од. Для виготовлення такої кількості витрати дорівнюватимуть: змінні – 1,1 млн. грн., постійні – 60 тис. грн. Планується розмір прибутку на рівні 20%. Визначити зміну ціни, якщо підприємство виготовило і реалізувало 25 тис. од.

Ситуаційне завдання 10

Громадянин Мірошніченко А.М. здійснює безпосередню, самостійну, систематичну на власний ризик діяльність з надання посередницьких послуг з метою отримання прибутку. Чиє Мірошніченко А.М. суб'єктом господарського права і веде підприємницьку діяльність? Обґрунтуйте свою відповідь посилаючись на положення чинного законодавства.

Ситуаційне завдання 11

Мале підприємство має капітал у розмірі 200 тис. грн. Воно може вкласти кошти на депозит за процентною ставкою у розмірі 5% річних, або вкласти їх щоквартально під 14% річних. На підставі наведених даних необхідно визначити розмір капіталу і доходу, які одержить мале підприємство через рік у кожному з двох варіантів. Установіть, який варіант укладання коштів прийнятний для малого підприємства.

Ситуаційне завдання 12

На підставі наведених даних визначте можливість віднесення підприємства до категорії «мале підприємство». За минулий рік обсяг реалізації продукції становить 800 тис. грн; собівартість реалізованої продукції – 600 тис. грн;

загальний прибуток - 100 тис. грн; вартість основних засобів – 300 тис. грн; випуск продукції на одного працюючого – 17000 грн. За минулий рік вартість основних засобів становить – 400 тис. грн; вартість оборотних активів – 100 тис. грн; залишок грошових коштів на поточному рахунку – 15 тис. грн; дебіторська заборгованість – 55 тис. грн; кредиторська заборгованість – 80 тис. грн.; середньооблікова кількість працюючих – 55 осіб. Реалізовано продукції – 30000 виробів, ціна одного виробу - 800 грн.

Ситуаційне завдання 13

На основі статистичних даних та публікацій оцінити частку підприємств малого та середнього бізнесу в Україні та Харківської області серед суб'єктів господарювання за останні 5 років.

Ситуаційне завдання 14

Визначити річний економічний ефект від використання винаходу при виробництві побутової електробритви, якщо відомо, що: річний обсяг випуску виробів дорівнює 500 000 шт.; додаткові капіталовкладення становлять 80 000 грн.; прибуток в розрахунку на одиницю продукції зростає від 3,0 до 4,5 грн.

Практичне завдання 15

Обґрунтувати доцільність впровадження контрольного автомату з програмним управлінням для перевірки якості виробів, якщо відомо, що продуктивність нової установки перевірки якості 140 тис. од., замість продуктивності діючої 80 тис. од.. Вартість установки зростає з 700 тис. грн. до 1500 тис. грн. витрати на повну перевірку якості виробів знизяться з 2,0 грн./ од. до 1,0 грн./од. Визначити річний економічний ефект від впровадження автомату і термін окупності обладнання.

Ситуаційне завдання 16

Підприємство придбало 3 автоматичні лінії вартістю 300 тис. грн. кожна. Річний обсяг продукції кожної лінії складає 100 од. виробів. Собівартість одиниці виробу 1700 грн., ціна реалізації – 3000 грн. термін служби лінії складає 8 років. Обчисліть за скільки років окупляться витрати на придбання обладнання, а також витрати на придбання ліцензії вартістю 500\$ (за курсом НБУ) для запуску лінії у виробництво. Розрахуйте економічний ефект від експлуатації обладнання.

Ситуаційне завдання 17

Для купівлі машини необхідно 80000 грн. Протягом 20 років машина буде економити щорічно 4000 грн. Остаточна вартість машини дорівнює нулю. Необхідно визначити внутрішню прибутковості.

Ситуаційне завдання 18

Підприємство інвестує 50 тис. грн. в нове обладнання, купуючи основні засоби. Через 7 років (строк інвестиційного проекту) воно може бути продано за 5 тис. грн. Чистий річний грошовий дохід від цієї інвестиції складатиме 10 тис. грн. Визначте доцільність втілення цього проекту, якщо підприємство розраховує

отримувати 16% рентабельності на інвестовані грошові кошти.

Ситуаційне завдання 19

Підприємство планує придбати технологічне обладнання вартістю 300 тис. грн., що дасть можливість виготовляти 30 тис. од. інноваційної продукції щорічно (починаючи з 3 року) оптова ціна виробу 7 тис. грн. щорічно протягом років експлуатації, а потужність буде використана на 80%, 85% 90%, 95% відповідно протягом 4 років експлуатації Норма амортизації – 25% річних, метод нарахування - залишковий. Дисконтна ставка – 15%. Визначити показники ефективності інноваційного проекту (чисту теперішню вартість, індекс дохідності, внутрішню норму дохідності, строк окупності).

Ситуаційне завдання 20

Визначити показники ефективності інноваційного проекту (чисту теперішню вартість, індекс дохідності інвестицій, внутрішню норму дохідності інвестиції, строк окупності). Витрати на розробку та налагодження виробництва нової формувальної машини – 40 тис. грн. (тривалість 1 рік), собівартість – 300 грн./од, рентабельність продукції – 30%, частка чистого прибутку у грошовому потоці – 90%, заплановані обсяги виробництва – 200, 250, 300 шт. щорічно протягом років. Дисконтна ставка - 20%.

Ситуаційне завдання 21

Сформулюйте власну бізнес-ідею. Обґрунтуйте її доцільність та придумайте назву бізнесу. Опишіть споживачів Вашого продукту (послуги) та існуючих конкурентів. Придумайте слоган та логотип для Вашого бізнесу.

Ситуаційне завдання 22

На підставі опрацювання персональних відомостей та публічної інформації (спеціалізовані друковані видання, мережа Інтернет, тощо) заповнити наведену нижче таблицю та визначити найімовірніше джерело залучення капіталу до фінансування власної справи.

<i>Джерела фінансування</i>	<i>Переваги</i>	<i>Недоліки</i>
Власні кошти		
Кошти друзів, родичів		
Бізнес-ангел		
Конкурси і гранти		
Кредити		
Бізнес-інкубатори		
Венчурні фонди		

Ситуаційне завдання 23

Започаткувавши власну справу, яка починає працювати як публічне акціонерне товариство з наступного року, Ви визначаєте передумови його функціонування, необхідний початковий капітал та джерела його наповнення.

Ситуаційне завдання 24

Якщо наважилися реєструвати в Україні власну справу то визначте форму бізнесу проаналізувавши переваги та недоліки всіх можливих форм (фізична особа підприємець, приватне підприємство, товариство з обмеженої відповідальністю, акціонерне товариство).

Ситуаційне завдання 25

Визначити рівень тіньового бізнесу в регіону за різними методами, зокрема, метод витрати населення – роздрібний товарооборот" полягає у виявленні наявності перевищення споживчих грошових витрат населення на придбання товарів над загальним обсягом продажу населенню товарів усіма суб'єктами господарювання в легальному секторі економіки; рівень тіньової зайнятості.

Ситуаційне завдання 26

Розрахуйте рівні безробіття, зайнятості, повної зайнятості, природний рівень безробіття, якщо надано такі показники: населення країни 50 млн. осіб.; кількість фрикційних безробітних – 6 млн. осіб.; кількість циклічно безробітних – 2 млн. осіб.; кількість структурно безробітних – 5 млн. осіб.; кількість зареєстрованої робочої сили – 30 млн. осіб.

Ситуаційне завдання 27

Надайте характеристику тіньової економіки різних країн світу. Назвіть причини її виникнення та шляхи її подолання.

Ситуаційне завдання 28

Базуючись на методиці застосування PESTL-аналізу, визначте макросередовища, а потім фактори тінзації ринку праці та зайнятості населення в Україні. Охарактеризуйте політичний та економічний фактори, оцініть їх вплив на тінзацію ринку праці та зайнятості населення в Україні, визначте та проаналізуйте проблеми, які виникають та існують у відповідних макросередовищах.

Ситуаційне завдання 29

Однією з причин слабкості політичної волі ефективно протидіяти тіньовим економічним відносинам на вітчизняному ринку праці є корупція, яка є передумовою і наслідком функціонування тіньової економіки держави. Визначте Індекс сприйняття корупції та Індекс верховенства права в Україні. Надайте порівняльну характеристику Індексу сприйняття корупції та Індексу верховенства права України з іншими країнами, назвіть причини появи корупції та шляхи її подолання.

Ситуаційне завдання 30

До якого виду підприємств малого бізнесу буде відноситися компанія з виробництва ялинкових прикрас, якщо попит на продукцію підприємства є сезонним? Валовий дохід від реалізації продукції становить 400 тис. євро, а чисельність працюючого персоналу на підприємстві в сезон 20 осіб, у поза сезонний період – 5 особи

Ситуаційне завдання 31

Проаналізуйте, які види діяльності не можна здійснювати фізичній особі-підприємцю. Чим це обумовлено?

Ситуаційне завдання 32

Оберіть один із уповноважених органів ліцензування, на його офіційному сайті знайдіть форму заяви щодо отримання ліцензії та заповніть її на основі власних гіпотетичних даних.

Ситуаційне завдання 33

За критерієм власності та місцем ведення підприємництва визначте організаційно-правові форми суб'єктів підприємництва, які можуть набувати обмежень.

Ситуаційне завдання 34

Проаналізуйте види господарських товариств та визначте, яка організаційно-правова форма провадження діяльності буде оптимальною: для створення комерційного банку; для створення компанії з надання телекомунікаційних послуг; для створення транспортно-логістичної компанії; для відкриття ломбарду.

Ситуаційне завдання 35

Підприємство отримало виручку від реалізації продукції 500 тис. грн; змінні витрати – 200 тис. грн; постійні витрати – 100 тис. грн; прибуток підприємства – 50 тис. грн; ціна реалізації одиниці виробу – 600 грн; обсяг реалізації – 2000 шт.; питомі змінні витрати – 350 грн/шт. Завдання: визначити критичний обсяг реалізації продукції, поріг рентабельності, запас міцності, маржу безпеки підприємства. За умови, що постійні витрати зміняться на 15 тис. грн., яким чином зміниться критичний обсяг реалізації?

Ситуаційне завдання 36

ТОВ «Мега» планує будівництво приміщення для подальшого продажу або надання послуг оренди невеликих офісних приміщень. На основі сформованих кошторисів підсумовано, що для зведення і запуску в експлуатацію будівлі необхідні кошти в сумі 150000 грн. Власних джерел фінансування будівництва ТОВ не має, тому всі витрати планується фінансувати за рахунок банківського кредиту. На основі аналізу умов кредитування банками України зроблено висновок, що для ТОВ оптимальними є умови кредитування, які пропонує АТ «Ощадбанк»: сума кредиту/кредитної лінії: без застави: до 1500 000 грн; відсоткова ставка: фіксована 20 % річних в УАН. Забезпечення: без застави:

фінансова порука власника бізнесу; під заставу: нерухомість, обладнання, транспортні засоби. Разова комісія: 0,8 % від суми кредиту, мін. 5 000 грн (за ануїтетний метод. Періодичність повернення тіла кредиту та процентів: щоквартально. Розрахувати графік погашення тіла та процентів за кредитом за класичним та ануїтетним оформлення угоди). Термін: 2 роки. Нарахування відсотків: класичний або методом нарахування відсотків.

Ситуаційне завдання 37

Провести аналіз податкових надходжень до державного та місцевих бюджетів в Україні за останні три роки. Результати подати у вигляді таблиці. На основі таблиці має бути побудований графік або діаграма, що дозволяє наочно відобразити отримані результати. Далі, необхідно надати короткий опис отриманих в процесі аналізу результатів.

Ситуаційне завдання 38

Підприємство отримало фінансовий результат до оподаткування 1 000 000 грн. Впродовж звітного II кварталу поточного року відбулося: нарахування резерву сумнівних боргів – 100 000 грн; використання резерву сумнівних боргів – 15 000 грн; нарахування амортизації виробничих основних засобів за правилами бухгалтерського обліку – 200 000 грн; нарахування амортизації невиробничих основних засобів – 70 000 грн. Також, підприємство мало збиток у минулому році в розмірі 30 000 грн. При розв'язанні задачі використовується поточна ставка податку.

Ситуаційне завдання 39

Підприємство отримало фінансовий результат до оподаткування 1500 000 грн. Протягом звітного III кварталу поточного року відбулося: нарахування резерву сумнівних боргів – 50 000 грн; використання резерву сумнівних боргів – 5 000 грн; нарахування амортизації виробничих основних засобів за правилами бухгалтерського обліку – 30 000 грн, нарахування амортизації невиробничих основних засобів – 10 000 грн. Також, підприємство мало збиток у минулому році в розмірі 90 000 грн та сплачений авансовий внесок у розмірі 60000 грн. При розв'язанні задачі використовується поточна ставка податку.

Ситуаційне завдання 40

Фізична особа є власником квартири площею 68 м² та співвласником будинку загальною площею 130 м² (частка фізичної особи складає 50% від загальної площі будинку). Житловий будинок розташований на земельній ділянці, яка повністю знаходиться у власності фізичної особи. Земельна ділянка розташована на території м. Києва. Нормативна грошова оцінка земельної ділянки складає 10 000 грн. Крім цього, в даному звітному періоді фізичною особою було придбано новий легковий автомобіль вартістю 20 000 грн. Визначити розмір майнового податку для фізичної особи. Відповідь обґрунтуйте у відповідності до положень ПКУ.

Ситуаційне завдання 41

Сформулюйте перелік теоретичних положень і принципів тайм-менеджменту, які не втратили актуальності і якими керуються сучасні організації.

Ситуаційне завдання 42

Підприємство, на якому Ви працюєте менеджером, виготовляє велику номенклатуру виробів. Воно має два альтернативні джерела постачання сировини одного виду. Раптом припинилося постачання сировини цього виду. Перший постачальник не постачає сировини, оскільки закінчився термін дії контракту на поставку, другий не постачає, оскільки вийшла з ладу залізнична колія, по якій сировина транспортувалась. Припинили роботу декілька дільниць у цехах, які були зв'язані технологічно з виготовленням продукції з цієї сировини. Які підходи в тайм-менеджменті Ви застосуєте у цьому випадку? Відповідь обґрунтуйте.

Ситуаційне завдання 43

Ви – директор друкарні. Аналізуючи роботу своїх підлеглих, Ви помітили, що рівень їхньої продуктивності праці значно знизився порівняно з минулим роком. Особливо це стосується роботи ремонтних працівників, які обслуговують друкарське обладнання. Загалом ж люди почали працювати інертно, неохоче, безініціативно. На вашу думку, причиною є невідповідна мотивація працівників. Дайте відповіді на такі запитання, беручи до уваги те, що на підприємстві використовується почасово-преміальна система оплати праці: Які з відомих Вам теорій мотивації Ви використовували б як керівник підприємства, щоб підвищити інтерес підлеглих до роботи? Чи доцільно, на Вашу думку, змінювати форму та систему заробітної плати? Якщо так, то вкажіть, яку форму та систему оплати праці Ви вибрали б для конкретних працівників друкарні. Які заходи Ви б впровадили щодо покращання системи морального стимулювання праці працівників вашого підприємства?

Ситуаційне завдання 44

Консалтингова фірма, яка спеціалізується на наданні послуг у сфері права та будівництва, уклала вигідний контракт з іноземним інвестором на складання бізнес-плану розбудови мережі автозаправок з відповідною інфраструктурою. Молодіжний колектив характеризувався високим рівнем амбіційності та відповідною працездатністю. Окремі суперечки в колективі торкалися сум винагород різних виконавців та можливостей кар'єрного росту, що типово для фірми в ринкових умовах. Встановлені шведським інвестором високі вимоги до робіт були виправдані належним матеріальним стимулюванням. Терміни були доволі стислі. Проте колектив активно взявся за справу, очікуючи не лише «проковтнути ласий шматок», але й сподіваючись на преміальні. На етапі завершення робіт назрів конфлікт щодо розподілу очікуваної винагороди. Через ускладнення стосунків між виконавцями та керівниками виконання замовлення було зірване, а інвестор зажадав ще й компенсації за втрачені вигоди. Які заходи з регулювання та поліпшення ситуації ви могли б запропонувати? На якому етапі були допущені помилки та ситуація вийшла з-під контролю?

Ситуаційне завдання 45

На автотранспортному підприємстві робота однієї з бригад водіїв відзначалась такими особливостями: несвоєчасне виконання замовлень щодо поставки товару; конфлікти між окремими водіями, запізнення на роботу, страйки з вимогами підвищити зарплату. Для вирішення вищезгаданих проблем дирекція скликала комісію для розгляду цих ситуацій. Після ретельних досліджень було виявлено, що причинами є незадоволеність працівників рівнем заробітної плати, відсутність єдності та співпраці між водіями, нечіткі вказівки керівництва щодо виконання замовлень та слабкий контроль за їхнім дотриманням. Які методи менеджменту керівництву доцільно застосувати підприємству для вирішення вищезгаданих проблем?

Ситуаційне завдання 46

Проведіть порівняльне дослідження соціального підприємництва в ЄС за такими напрямками: нові форми соціального підприємництва; типи партнерств між некомерційними організаціями та суб'єктами бізнесу; соціальні підприємства ЄС, які декларують співпрацю з традиційними фірмами; роль соціальних підприємств у співпраці з традиційними підприємствами за країнами в ЄС. Зробіть висновки щодо можливостей впровадження європейського досвіду диверсифікації форм соціального підприємництва в Україні.

Ситуаційне завдання 47

Ви прийняли на роботу молодого талановитого юриста, який щойно закінчив юридичну академію, він чудово виконує роботу. Він провів уже кілька консультацій, і клієнти дуже задоволені. Разом із тим, він різкий і неввічливий у спілкуванні з іншими працівниками, особливо з обслуговуючим персоналом. Ви щодня отримуєте такого роду сигнали, а сьогодні надійшла письмова заява від вашого секретаря з приводу його брутальності. Запитання: яким чином потрібно врегулювати ситуацію? Які зауваження необхідно зробити молодому спеціалісту, щоб змінити його стиль спілкування в колективі?

Ситуаційне завдання 48

Аналіз соціальної відповідальності здійснюється кількісними та якісними методами. Якісні методи враховують оцінку на основі опитувань. Розробити анкету (опитувальний лист) для суб'єктів підприємства з виробництва цукерок. У результаті даного опитування необхідно отримати інформацію щодо рівня задоволеності респондентів соціально відповідальними діями підприємства. Анкета повинна бути розроблена окремо для кожного з суб'єктів, серед яких: працівники, споживачі, постачальники або інші ділові партнери, місцева громада.

Під час розробки необхідно користуватися такими правилами: визначення об'єкта опитування (споживачі, покупці, посередники тощо); визначення мети анкети; визначення способу опитування (особисто, за допомогою телефону або пошти); встановлення частоти опитування (разова, періодична, регулярна); Оформити анкету у вигляді документа.

Ситуаційне завдання 49

Спрогнозувати ймовірність банкрутства підприємства, використовуючи різні методики, якщо сума витрат і запасів – 300 000 грн, грошові кошти та дебіторська заборгованість – 60 000 грн, виручка від реалізації продукції – 20 000 грн, прибуток – 15 000 грн, нерозподілений прибуток – 10 000 грн., ринкова вартість всіх акцій – 300 000 грн, валюта балансу – 740 000 грн.

Ситуаційне завдання 50

На основі даних про діяльність підприємства (звітність обирається самостійно), розрахувати показники аудиту власного капіталу (коефіцієнт фінансової незалежності, коефіцієнт фінансової стійкості, коефіцієнт фінансового левериджу, коефіцієнт забезпеченості власними коштами та коефіцієнт маневреності власного капіталу) та прибутковості (коефіцієнт прибутковості власного капіталу, операційну рентабельність продаж, рентабельність основної діяльності, рентабельність основної діяльності, коефіцієнт прибутковості активів). Зробити висновки.

Ситуаційне завдання 51

На основі даних із відкритих джерел наведіть та проаналізуйте приклади санаційних стратегій, які використовували різні компанії для виходу з кризи.

Ситуаційне завдання 52

Обчисліть економічний ефект від санації, якщо відомо, що майбутня вартість додатково одержаного прибутку від санаційних заходів становить 200000 грн, коефіцієнт дисконтування 0,9, інвестиції на проведення санаційних заходів 85000 грн.

Ситуаційне завдання 53

Розрахувати коефіцієнт відновлення платоспроможності за період 9 міс., якщо значення коефіцієнта поточної ліквідності на початок звітного періоду становило 1,8, а на кінець – 2,7.

Ситуаційне завдання 54

Чи обов'язкова ліквідація підприємства після задоволення вимог кредиторів, якщо після реалізації його майна було отримано 10 млн грн, а вимоги кредиторів становили: Оплата праці – 50 тис. грн. Податкові зобов'язання – 20 тис. грн. Витрати, пов'язані з проведенням справи про банкрутство – 10 тис. грн. Кредити банків – 9 млн грн. Інша заборгованість – 1 млн грн.

Ситуаційне завдання 55

Статутний капітал АТ «М» складає 6 млн. грн. Кількість акцій – 2 млн.од. Прийнято рішення про зменшення статутного капіталу шляхом деномінації акцій у співвідношенні 7 до 2. Так як 15% акціонерів не надалі акції для деномінації, їхні акції були анульовані. В ході деномінації на цю кількість (анульовану) у відповідному співвідношенні були емітовані акції і реалізовані на біржі за курсом 90%. Визначити зменшення статутного капіталу і санаційний прибуток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О. та ін. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник. Житомир: Житомирська політехніка, 2023. 280 с.
2. Гросул В.А., Круглова О.А., Зубков С.О. Ведення бізнесу в Україні: навч. посібник. – Харків: Іванченко, 2020. – 108 с.
3. Андреева Л.О., Болтянська Л.О., Лисак О.І. Практикум з економіки підприємства. Мелітополь: ТДАТУ. 2019. 246 с.
4. Іванова Т.В. Економіка і організація виробництва: практикум: навч. посіб. для студ. спеціальності 131 Прикладна механіка, 133 Галузеве машинобудування, 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, 161 Хімічні технології та інженерія, 101 Екологія. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 116 с.
5. Антонюк Д.А., Бухаріна Л.М., Онищенко О.А., Шишкін В.О. Підприємництво в сучасних умовах розвитку України. Науково-практичний посібник. 2018. 428 с.
6. Марченко В. М., Тульчинська С. О., Макалюк І. В. Основи підприємницької діяльності: підручник. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 516 с.
7. Олешко Т. І., Касьянова Н. В., Смерічевський С. Ф. та ін. Цифрова економіка : підручник – К. : НАУ, 2022. – 200 с.
8. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін. Основи підприємництва: Підручник; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с.
9. Кушнірук В.С. Основи підприємницької діяльності : конспект лекцій для здобувачів вищої освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 208 «Агроінженерія». – Миколаїв : МНАУ, 2021. – 76 с.
10. Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценко І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О., Орлов В. Ф., Сохацька Г. В. Основи економічної грамотності та підприємництва: навчальний посібник – Житомир: "Полісся", 2021. – 248 с.
11. Мельника Л. Г., Карінцевої О. І. Економіка і бізнес: підручник. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
12. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності: конспект лекцій. Харківський держ. ун-т харчування та торгівлі. – Харків: ФОП Іванченко І.С., 2019. – 94 с.
13. Кулініч О. А., Зарецька Н. М., Нікітіна О. В. Економічна теорія. – 2016. 200 с.
14. Ушакова Н. Г., Кулініч О. А., Зарецька Л. М. Економічна теорія. Ч. 2. – 2018. 220 с.
15. Зарецька Л. М., Кулініч О. А. Національна економіка. – 2021. 132 с.
16. Ушакова Н. Г. и др. Регіональна економіка. – 2019. 233 с.
17. Кулініч О. А., Федоренко Н. М. Міжнародний бізнес. Ч. 1. – 2020. 60 с.
18. Кулініч, Оксана Андріївна, Лідія Мусіївна Лобановська, and Вікторія Олександрівна Козуб. "Регіональна економіка. Навчальний посібник." (2010). 307 с.

19. Кулініч О. А., Зарецька Н. М., Нікітіна О. В. Економічна теорія. – 2016. 200 с.
20. Ушакова Н. Г., Кулініч О. А., Помінова І. І. Теорія та практика зовнішньої торгівлі. Ч. 2. – 2021. 92 с.
21. Котко Я.М., Кулініч О.А. Економіко-правові засади функціонування підприємства. – 2024. 33 с.
22. Котко Я.М., Кулініч О.А., Андросова Т.В. Міжнародні організації – 2024. 40 с.
23. Кулініч О. А., Андросова Т. В., Величко К. Ю. Економічна теорія: метод. рекомендації. – 2024. 113 с.
24. Помінова І. І., Кулініч О. А., Федоренко Н. М. Міжнародна економічна діяльність України. – 2020. 147 с.
25. Владимир О.М. Навчальна програма та методичні рекомендації для практичної та самостійної роботи з дисципліни «Основи підприємницької діяльності» для студентів усіх форм навчання спеціальності 053 «Психологія» / О.М. Владимир , П.Д. Дудкін , І.Б. Федішин , Р.П. Шерстюк. – Тернопіль : ТНТУ, 2017. – 36 с.
26. Притиченко Т.І., Тер-Карапетянц Ю.М. Основи підприємництва [Електронний ресурс]: методичні рекомендації до індивідуальних завдань для студентів спеціальності 075 "Маркетинг" першого (бакалаврського) рівня / уклад. Т. І. Притиченко, Ю. М. Тер-Карапетянц. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 72 с.
27. Гой І.В., Смелянська Т.Т. Підприємництво: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 368 с.
28. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: навч. посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти. Київ, 2021. 108 с.
29. Михалюк Н.І. Планування діяльності підприємств : навч. посібник. Львів: Новий світ-2000, 2021. 620 с.
30. Алексеева С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б. та ін. Основи економічної грамотності та підприємництва: навч. посібник / Алексеева С.В., Базиль Л.О., Байдулін В.Б., Гриценко І.А., Єршова Л.М., Закатнов Д.О., Орлов В.Ф., Сохацька Г.В. Житомир : Полісся, 2021. 248 с.
31. Димченко О.В. та ін. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. О. В. Димченко; [О. В. Димченко, О. Д. Панова, В. В. Коненко та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 432 с.
32. Гонтарева І. В. Підприємництво : підручник / І. В. Гонтарева. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. – 392 с.
33. Левкіна Р.В. , Гіржева О.М., Хлопоніна – Гнатенко О.І., Коломієць Н.А., Ряснянська А.М., Котко Я.М. Підприємництво: питання теорії та практики/ Р.В. Левкіна, О.М. Гіржева, О.І. Хлопоніна – Гнатенко, Н.О. Коломієць, А.М. Ряснянська, Я.М. Котко // Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. - Харків : Смугаста типографія, 2020. табл. - Бібліогр. наприкінці розд. - ISBN 978-617-7602-85-8 : Б. ц.
34. Куцик П.О., Семак Б.Б. та ін. Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць / [редакц. кол.: Куцик П. О., Семак Б. Б. та ін.]. – Львів :

Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2023. – Вип. 38. – 100 с.

35. Крупчан О.Д. Приватне право і підприємництво. Збірник наукових праць. 2023 Вип. 22. / Редкол.: Крупчан О.Д. (гол. ред.) та ін. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, 2023. 198 с.

36. Савельєва І.В. Галузеве підприємництво [Текст] : підручник / [за ред. І. В. Савельєвої]. — Суми : Університетська книга, 2022. — 486 с.

37. Кулініч О. А., Єсінова Н. І., Зарецька Л. М. Комплексний механізм кадрового менеджменту підприємства //Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2016. – №. 2 (1). – С. 42-50.

38. Кулініч О. А., Андросов В. Ю. Інтернет-банкінг в Україні як складова розвитку мережної інфраструктури //Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2011. – №. 2. – С. 421-429.

39. Levkina R.V., Kotko Ya.M., Levkin A.V. Risk management system in transnational corporations. Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародні економічні відносини: сталий розвиток України в умовах глобалізації та європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. Фенікс-2022». Харків: НТУ «ХП», 2022.

40. Левкіна Р.В., Котко Я.М. Міжнародний досвід фінансово-правового регулювання діяльності фондового ринку. I Міжнародна науково-практична конференція «Фінансові інструменти сталого розвитку держави в умовах системної економічної трансформації» Хмельницький: Херсонський національний технічний університет. 2022.

41. Левкіна Р.В., Котко Я.М. Перспективні напрями розвитку торговельного співробітництва між Україною та Туреччиною. V Міжнародна науково-практична конференція «Підприємництво і торгівля: тенденції розвитку». Одеса: Національний університет «Одеська політехніка», 2022. С.99-101

42. Levkina R.V., Kotko Ya.M. The role of economic diplomacy in ensuring ukraine's national security. Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародні економічні відносини: сталий розвиток України в умовах глобалізації та європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. Фенікс-2022». Харків: НТУ «ХПУ». 2022.

43. Кулініч О. А., Нікітіна О. В. Теоретико-методологічний аспект формування ефективної системи управління продажами //Бізнес Інформ. – 2012. – №. 12. – С. 321-326.

44. Андросова Т. В. и др. Місце цифрової економіки в загальній системі сучасних господарських відносин. – 2021. С. 118-132

45. Кулініч О. А., Зарецька Л. М. Освіта як чинник соціально-економічного розвитку //Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2014. – №. 1. – С. 199-208.

46. Ушакова Н. Г. и др. Вплив цифрової економіки на розвиток економік світу та України. – 2021. С. 104-118

47. Кулініч О. А., Ковальова Я. Г. Логістика інформаційних потоків торговельного підприємства //Наукові праці Національного університету

харчових технологій. – 2016. – №. 22, № 3. – С. 123-131.

48. Кулініч О. А., Ковальова Я. Г. Міжпідприємницька логістична інтеграція та координація комерційної діяльності торговельного підприємства //Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – 2016. – №. 15. – С. 63-67.

49. Ільченко М. О. и др. Проблеми запровадження цифрової економіки та її вплив на розвиток зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. – 2021. С. 155-165

50. Андросова Т. В., Кулініч О. А. Інститути інноваційного розвитку як чинник конкурентних переваг країни //Бізнес Інформ. – 2024. – №. 1. – С. 56-62.

51. Ушакова Н. Г., Кулініч О. А., Помінова І. І. Інституціоналізація поведінкового регулювання: зарубіжний досвід //Бізнес Інформ. – 2020. – №. 9 (512). – С. 37-43.

52. Кулініч О.А., Федоренко Н.М. Інноваційна складова конкурентоспроможності національної економіки //Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. – 2009. – №. 1 (2). – С. 63-69.

53. Грінько А. П. и др. Методологія керування бізнесом в умовах цифровізації. – 2022.

54. Мелушова А. С., Кулініч О. А. Теоретичні аспекти стратегічного розвитку підприємства. С.206-208

55. Кулініч О. А., Федосєєва Г. О. Впровадження цифрових технологій як запорука стійкого розвитку компанії. – 2021. С. 42-44

56. Кулініч О. А., Федосєєва Г. О. Вплив диджиталізації на розвиток підприємництва. – 2021.С. 154-155

57. Кулініч О. А., Жукова В. Е. Можливості розвитку підприємництва в циркулярній економіці. //Економіка та підприємництво в умовах сучасних викликів. – 2024. – С. 304.

58. Кулініч О., Чижов Є. Інноваційний маркетинг як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства //Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства. – Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2020. С. 113-115

59. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

60. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua>.

61. Господарський кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

62. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

63. Безкоштовна бібліотека для студента [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://polka-knig.com.ua/>

64. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.

65. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Підготовка до індивідуальних занять і самостійного вивчення дисципліни.....	4-5
Індивідуальні заняття за темами дисципліни «Основи бізнесу та підприємницької діяльності».....	5-9
Завдання для самостійної роботи за темами дисципліни «Основи бізнесу та підприємницької діяльності».....	10-11
Тестові завдання.....	12-19
Кросворди.....	20-22
Задачі для самостійного розв'язування	23-32
Список використаної літератури.....	33-36

Навчальне видання

ОСНОВИ БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Методичні вказівки до індивідуальних занять і самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної (заочної) форми навчання за економічними спеціальностями

Укладачі:

КОТКО Яна Миколаївна
КУЛІНІЧ Оксана Андріївна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. друк. арк. 2,4.

Наклад

ДБТУ

61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44